

Muutos Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimukseen

Aluehallitus 17.03.2026 § 60

Valmistelija Penttinen Erkki
Sjöström Pia-Maria
Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Valtioneuvoston asetuksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueista (91/2022) 1 § mukaisesti Länsi-Suomen yhteistyöalueen muodostavat ja yhteistyösopimuksen sopijaosapuolia ovat Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Satakunnan hyvinvointialue ja Pohjanmaan hyvinvointialue.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, jäljempänä järjestämislaki) velvoittaa samaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen (YT-alue, YTA) kuuluvat hyvinvointialueet tekemään valtuustokausittain yhteistyösopimuksen (jatkossa YTA-sopimus). YTA-sopimusta tulee päivittää tarvittaessa.

Länsi-Suomen yhteistyöalueiden aluevaltuustot ovat hyväksyneet Länsi-Suomen YTA-sopimuksen kesäkuussa 2024 (Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto 12.6.2024 § 63, Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuusto 10.6.2024 § 48, Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto 10.6.2024 § 36). Sopimusta on täydennetty lokakuussa 2025 (Varha AV 26.9.2025 § 90, Satakunta AV 6.10.2025 § 78, Pohjanmaa AV 6.10.2025 § 58). Tämän lisäksi YTA-sopimuksessa on myös muita muutostarpeita, joiden taustalla on muutos järjestämislaissa (1) tai sosiaali- ja terveysministeriön järjestämislain mukainen ohjaus (2):

1. Järjestämislain (612/2021) 1.8.2025 voimaan tulleet 36–37 §:n ja 50–51 §:n muutokset, jotka koskevat valmiutta, varautumista sekä häiriötilanteiden hoitamista poikkeusoloissa, edellyttävät YTA-sopimuksen päivittämistä 30.4.2026 mennessä. Näihin liittyviä muutoksia edellytetään tehtävän myös hyvinvointialueiden hallintosääntöihin vastaavassa ajassa.
2. Sosiaali- ja terveysministeriö on tehnyt maaliskuussa 2025 kaikille yhteistyöalueille järjestämislain mukaisen aloitteen YTA-sopimusten päivittämisestä vuoden 2026 loppuun mennessä. STM:n arvion mukaan yhteistyöalueilla tehdyt yhteistyösopimukset eivät nykymuodossaan ole lainsäädännön edellyttämällä tasolla. Sopimusmuutoksen tueksi STM on laatinut YTA-sopimisen soveltamisohjeen.

Luettelon kohdan 1 mukainen muutos on nyt valmisteltu Länsi-Suomen yhteistyösopimukseen hyvinvointialueiden aluevaltuustojen hyväksyttäväksi. Luettelon kohdan 2 mukaiset muutokset valmistellaan ja tuodaan päätöksentekoon muutoksilta edellytetyn aikataulun mukaisesti (vuoden 2026 aikana).

Järjestämislain 50 a §:ssä on kirjattu ne asiat, joista tulee sopia YTA-sopimuksessa osana häiriötilanteiden ja poikkeusolojen hallintaa yhteistyöalueella. Järjestämislain 50 a §:ssä säädetään myös yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen oikeudesta johtaa yhteistyöalueeseen kuuluvan yhden tai useamman hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteen hoitamiseen liittyvää toimintaa sekä oikeudesta kohdentaa sosiaali- ja terveydenhuollon voimavaroja yhteistyöalueen hyvinvointialueiden välillä. Tällaisissa tilanteissa käyttöön tuleva päätösvalta määritellään yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen hallintosäännössä. Varsinais-Suomen hyvinvointialueen hallintosäännön 1.5.2026 lukien voimaan tulevissa muutoksissa tämä on otettu huomioon (Varsinais-Suomen hyvinvointialueen aluevaltuusto 25.2.2026 § 8). YTA-sopimukseen nyt valmistelluissa muutoksissa sovitaan tarkemmin toimenpiteistä ja niiden käyttämisestä, jos se on tarpeen häiriötilanteen laajuuden, kiireellisuuden tai muun vastaavan syyn takia.

Länsi-Suomen yhteistyöalueen muutettu yhteistyösopimus liitteineen on esityslistan liitteinä 1–3. Muutokset liitteeseen 1 (YTA-sopimus):

- Kappale 5 (Sopimuksella sovittavat toimenpiteet ja sisällöt, strategiset menestystekijät 1–4): Sopimussisällöt ovat ennallaan, mutta ne on luokiteltu uudelleen ja alaotsikoita on päivitetty vastaamaan luokittelua (sivut 5–9).
- Kappale 5 (Sopimuksella sovittavat toimenpiteet ja sisällöt, strateginen menestystekijä 5): Tekstit on päivitetty vastaamaan järjestämislain 50 a § ja 51 § muutoksia (sivut 9–14).
- Kappale 9 (Sopimuksen muuttaminen): Lisätty alaotsikko ja kappale Toimeenpanosuunnitelman dokumenttien hyväksyminen.

Liitteen 2 (YTA-sopimuksen liite 1, Länsi-Suomen YTA-johtamisjärjestelmä) osiota johtamisjärjestelmä häiriötilanteissa on tarkennettu vastaamaan järjestämislain 50 a § muutosta. Lisäksi liitteessä sovitaan sote-valmiuskeskuksen ohjausryhmän alaisesta asiantuntijaryhmästä.

Muutokset liitteeseen 3 (YTA-sopimuksen liite 2, toimeenpanosuunnitelma):

- Toimeenpanosuunnitelman rakennetta on päivitetty vastaamaan sopimuksen luokittelua (Kuvio 1, s. 2 sekä painopistealueiden 1–5 taulukkorakenne)
- Toimeenpanon osa-alueittaisiin menettelyihin (kappale 2) on päivitetty YTA-sopimuksen toimeenpanoa tarkentava dokumentaatio tai muu yhteinen toteutus tämänhetkisen tilanteen mukaan, aikataulut ja valmisteluvastuut dokumenttien hyväksymiselle, seurannalle, päivitykselle ja ylläpidolle (painopistealueiden 1–5 taulukot).

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa, että aluehallitus päättää:

1. esittää aluevaltuustolle, että se päättää hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen ja sen liitteiden muutokset
2. valtuuttaa valmistelevat viranhaltijat tekemään sopimukseen ja sen liitteisiin vähäisiä teknisiä ja visuaalisia muutoksia ennen aluevaltuuston käsittelyä.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Aluevaltuusto 30.03.2026

ÖVPH/1578/00.04/2026

Valmistelija Penttinen Erkki

Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Hallitus

ehdottaa, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Länsi-Suomen yhteistyöalueen yhteistyösopimuksen ja sen liitteiden muutokset.

Päätös:

Liitteet

- Liite 1 Länsi-Suomen yhteistyösopimus
- Liite 2 YTA-sopimuksen Liite 1, Länsi-Suomen YTA-johtamisjärjestelmä
- Liite 3 YTA-sopimuksen Liite 2, Toimeenpanosuunnitelma

Jakelu